

СТАНОВИЩЕ

върху дисертационен труд за получаване на образователната и научна степен "доктор" по: област на висше образование 6. Аграрни науки и ветеринарна медицина, професионално направление 6.1 Растениевъдство научна специалност Фуражно производство, ливадарство.

Автор на дисертационния труд: Георги Стоянов Стоянов, докторант (задочен) към катедра „Растениевъдство“ при Аграрен университет, гр. Пловдив.

Тема на дисертационния труд: Проучване възможностите за използване на математически модели за управление добива на царевица (*Zea mays L.*) отглеждана в различни направления.

Становище от :

Проф. д-р Христофор Кирчев Кирчев, Аграрен Университет, област на висше образование 6. Аграрни науки и ветеринарна медицина, професионално направление 6.1 Растениевъдство научна специалност Растениевъдство.

Определен за член на научното жури със заповед № РД-16-823/04.07.2025 год. от Ректора на АУ.

Определен за автор на становище на първото заседание на Научното жури.

1. Актуалност на проблема.

Информацията за поведението на царевичните хибриди в условията на променящ се климат е твърде ограничена и противоречива. Още по-ограничена е информацията за моделиране и прогнозиране влиянието на различни въздействия върху добива и структурните му елементи в условията на климатичните промени през последните години. Това прави настоящото изследване приложимо в науката и практиката.

2. Цел, задачи, хипотези и методи на изследване.

Целта на настоящата дисертация е да се разработят математически (аналитични) модели с 5 хибрида царевица с различна ранозрялост и с различен селекционен произход в две направления – за силаж и за зърно.

За постигане на целта на проучването са поставени 7 задачи.

Полските експерименти са проведен през периода 2022-2024 г. в Академичния технологичен комплекс (АТК) на Тракийски университет, гр. Стара Загора.

Опитът е проведен по метода на дробните парцели. Схемата на полския опит включва 5 хибрида царевица и 3 варианта на листно торене.

Изследвани са голям набор от фенологични, биологични и химични показатели, като получените данни са интерпретирани с помощта на математико-статистически подходи.

3. Онагледеност и представяне на получените резултати.

Дисертацията е написана на 177 страници, като включва стандартния формат за такъв тип писмени изложения, а именно: Увод, Литературен преглед, Цел и задачи, Материал и методи, Резултати и обсъждане, Статистически анализи и модели, Изводи, Приноси и Литература.

За по-добра нагледност на получените резултати са приложени 36 таблици и 26 фигури.

4. Обсъждане на резултатите и използвана литература.

Получените от експеримента данни са интерпретирани в раздел Резултати и обсъждане, като за по-добра прегледност раздела е разделен на 5 подраздела – Фенологично развитие; Биометрични измервания на растенията; Структурни елементи на добив зърно; Продуктивни показатели и Химични анализи. Статистическата обработка на данните е отделена в самостоятелен раздел – Статистически анализи и модели.

Използваната литература включва 193 цитирани източника, от които 24 на кирилица и 169 на латиница.

5. Приноси на дисертационния труд.

На база на получените резултати и направените изводи докторанта предлага по пет научно-теоретични и научно-приложни приноси с които съм съгласен.

6. Критични бележки и въпроси.

Имам следните забележки:

- В раздел Цел и задачи, задачи 6 и 7 не са формулирани като такива, а като констатации.
- Статистическите анализи (корелационен и дисперсионен) са прекалено подробно описани, а методът CART не е описан в раздел Материал и методи.
- Почвената и климатичната характеристика са в раздел Материал и методи. Би било по-добре да са в отделен раздел.
- Всички латински наименования трябва да се изписват в курсив (*italic*).

Въпреки посочените пропуски, това е едно мащабно проучване за царевицата и направените бележки не нарушават приносите на дисертационния труд.

7. Публикувани статии.

Съгласно минималните наукометрични изисквания, посочени в Правилника за приложение на закона за развитие на академичния състав в Аграрния Университет са посочени 3 публикации свързани с дисертацията, които напълно покриват необходимия брой точки.

Представеният автореферат отразява обективно структурата и съдържанието на дисертационния труд.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Въз основа на научените и приложените, от докторанта, различни методи на изследване, правилно изведените експерименти, направените обобщения и изводи считам, че представеният дисертационен труд отговаря на изискванията на ЗРАСРБ и Правилника на Аграрния университет за неговото приложение, което ми дава основание да го оценя **ПОЛОЖИТЕЛНО**.

Позволявам си да предложа на почитаемото Научно жури също да гласува положително и да присъди на Георги Стоянов Стоянов образователната и научна степен **“доктор”** по научната специалност Фуражно производство, ливадарство.

Подписите в този документ са заличени

Дата: 01.09.2025
гр. Пловдив

ИЗ
СТ във връзка с чл.4, т.1 от Регламент (ЕС) 2016/679

(Общ Регламент относно защитата на данни).